

EDWARD GOSPODARCZYK

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Strz. Edward Gospodarczyk, ur. w 1899 r., robotnik fabryczny, żonaty.

2. Data i okoliczności zaaresztowania:

Dostałem się do niewoli w Kowlu 20 września [1939 r.]

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Brody, Ponikwa, Podhorce, Olesko, Łaski [Lacki] i ostatnio Brody.

4. Opis obozu, więzienia:

W obozie jeńców mieszkaliśmy w stajni krowiej, z powodu deszczu byliśmy całkowicie mokrzy.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

W obozie jeńców znachodzili się jeńcy polscy narodowości polskiej, a także obywatele polscy innych narodowości.

6. Życie w obozie, więzieniu:

Życie obozowe było zupełnie marne z powodu lichego życia, żywności [i] ubrania, bo na prace chodzili jeńcy zupełnie boso i półnago. Ja miałem bielizny dwie pary, to jedną parę zabrali i dali drugiemu, bo swojej nie chcieli dawać. Pracowaliśmy po dziesięć godzin, normy były po 120 i 130 proc., a za 15 dni odebrałem trzy i pół rubla. W razie deszczu praca odbywała się również na trasie. Życie koleżeńskie było takie: *Polska morda, job twoju w Boha mać*, [życie] kulturalne – obchodzenie tak jak z byłem, wynagrodzenia żadnego nie było, a wszystko darmo.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

W czasie [wzięcia] do niewoli NKWD [przesłuchiwało mnie] w nocy na pół śpiącego i nie dając spać, stale przeprowadzało śledztwo, ale jakie, nie można było mówić wcale. Trzymali trzy godziny, z powrotem puszczali, a ja już wcale nic nie chciałem zeznawać, a [badali mnie]

z powodu tego, iż służyłem w polskiej armii, [w] policji rezerwowej. A za to, że zeznanie moje było nie takie, to ukarali mnie dziesięciodniowym ścisłym aresztem w wilgotnej piwnicy.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomoc lekarska odbywała się w ten sposób: chorych traktowano pracą. Dużo kolegów zmarło z nędzy, ich nazwiska zapomniałem.

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Połączenie z rodziną było zupełnie marne, bo list przychodził jeden na sześć miesięcy.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

Zostałem zwolniony ze Starego Bielska [Starobielska] z obozu jeńców, powieźli nas do polskiej armii do Tocka [Tockoje].

Miejsce postoju, 5 marca 1943 r.